

A TENYÉSZTÉSSZERVEZÉS SZABÁLYOZÁSÁNAK JÖVŐJE, AZ ÁLLAM SZEREPE ÉS FELADATAI

FELDMAN ZSOLT – SZOBOLÉVSZKI TAMÁS

SUMMARY

Feldman Zsolt – Szobolevszki Tamás: THE FUTURE OF BREEDING ORGANIZATION, ROLE AND DUTIES OF THE STATE

Hungary has a great tradition in the field of legislation of animal breeding. In the past more than 100 years, we had been able to create many legal rules for animal breeding, which served as a model for many other European countries. The main focus and goal of the rules were the production of breeding animals in the past, and it is today too. Of course, today the animal breeding legislation has to deal with many other very important issues. For example: commercial of breeding animals and its germinal products or protection of animal genetic resources. In 1993 Hungary made an Animal Breeding Law, which has been determining the breeding rules for 20 years. The law builds the Hungarian breeding organization on three pillars: minister of agriculture, breeding authority and breeding societies (breeding organizations). Every stakeholder has the specific role in the system. In 2004 Hungary joined the European Union. In relation with it we had to change some rules, but the main principles had been EU conformalready in 1993. Today the Commission of the EU is working on the renewal of animal breeding (zootechnical) legislation, which would make many changes in the life of breeders in the different member states. The role of protection of animal genetic resources is a more and more important issue in the world. The animal breeding legislation has to deal with this topic more deeply in the future. In the future the main role of state remains to ensure the legal background and maintain the breeding authority for controlling the animal breeding. The main part of the breeding work (eg. to keep breeding books) has to be done by the breeding organizations. In the future Hungary has to focus more on the protection of animal genetic resources. For example the establishing of an early warning and response system will be a need for studying the trends of breeds. It can be realized only by the state.

A MÚLT

Magyarország állattenyésztésének írott szabályok szerinti szervezése több mint 100 évre tekint vissza. A tenyésztésszervezés jogi szabályozásában a világon, de Európában is az elsők között voltunk, sok esetben mintaként szolgáltunk más államoknak a saját szabályozásuk kialakításában.

A magyar állattenyésztés szervezetei azonban már jóval ezt megelőzően elkezdtek kialakulni, a csírái már a XVIII-XIX. században megvoltak. Ekkorra tehetjük a magyar fajták egy részének kialakulását is.

A korábban hagyományokra, tájkozterekre, egyéni kezdeményezésekre alapozott tenyésztés helyébe a tudatos, gondos szakmai alapokra épített törzskönyvezés és nemesítési tevékenység lépett. Kialakultak az állattenyésztés szervezeti keretei és a fontosabb magyar állatfajták.

A tenyésztés főbb intézményeinek és szervezeteinek létrehozása:

1785 Állami Ménes Mezőhegyes

1789 Állami Ménes Bábolna

1828 Lótenyésztő Társaság

1830 Állattenyésztő Társaság

1833 Országos Méneskönyv

1871 Magyar Nyájkönyv
1883 Országos Tejgazdasági Felügyelőség
1884 Országos Törzskönyvező Bizottság
1896 állattenyésztési felügyelőségek

Az első világháborút követően új alapokra helyezték az állattenyésztést, kialakultak a tenyésztők egyesületei, és ezek szövetsége a MATSZOSZ – a Magyar Állattenyésztői Szervezetek Országos Szövetsége –, amely példa értékű szervezettséggel és szakmai felkészültséggel alakította és fejlesztette a magyar állattenyésztést.

Az ebben az időben megalakuló újabb egyesületek:
Hússertés Tenyésztő Országos Egyesület
Magyar-marha Országos Egyesület
Mangalica Országos Egyesület
Juhtenyésztő Országos Egyesület
Baromfi és Egyéb Kisállattenyésztő Országos Egyesület

Az állattenyésztés szabályozásának alapvető céljai mindig is a tenyészállatok minőségének fenntartása, fejlesztése volt. Ez ad ugyanis alapot a minőségi állati termékek, alapvetően élelmiszerek előállítására, – mai szóval – az élelmezésbiztonság biztosítására. A tenyésztéssel szabályozott állatfajok közül a hadászati szerepet betöltő állatfajban, a lótenyésztésben jelentkeztek először írott állattenyésztési szabályok. Az idők folyamán az állattenyésztés jogi szabályozása az alapvető célt figyelmen kívül nem hagyva kiegészült a nem élelmiszer előállítási célokat szolgáló állatok (pl.: szamár, prémesállatok, eb) tenyésztési szabályozásával, valamint több szabályozási kérdéssel. Például: genetikai erőforrások megőrzésével, tenyészállatok minősítésével, tenyészállat és szaporítóanyag kereskedelmével, az állatok nyilván-tartásával kapcsolatos kérdések szabályozásával.

Az állattenyésztés törvényi szintű szabályozására az elmúlt 100 évből több példát is találunk. Ezek java része a tenyészállat-ellátás rendjével, annak támogatásával és az apaállat-használattal foglalkozott. Lásd:

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. törvénycikk

Az állattenyésztés fejlesztéséről szóló 1908. évi XLIII. törvénycikk

Az apaállatok kötelező vizsgálatáról szóló 1927. évi XXV. törvénycikk

A törvényhatósági állattenyésztési alapokról szóló 1940. évi XIII. törvénycikk

A szarvasmarhák törzskönyvelésének egységessé tétele tárgyában Rómában 1936. évi október hó 14. napján kelt nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1940. évi XXIX. törvénycikk

A második világháborút követően a törvényi szintű szabályozás az 1940. évi XXIX. törvénycikk kivételével megszűnt. A törvények helyét minisztertanácsi és miniszteri rendeletek vették át. Az állattenyésztés direkt állami irányítása, az állami törzskönyvezés meghatározóvá vált. A kezdeti, politikai beavatkozásoktól terhelt időszak után végül egy szakmai alapokra helyezett rendszer jöhetett létre, melynek keretében került sor már az 1960-as évek végétől – számos fejlett országot megelőzve – az őshonos állatfajták megőrzési programjainak kidolgozására, a tenyésztést is szolgáló mesterséges termékenyítő hálózatok kialakítására. Az Országos Takarmányozási és Állattenyésztési Felügyelőség (OTÁF) és a Megyei Takarmányozási és Állattenyésztési Felügyelőségek (METÁF-ok) keretében történt a törzskönyvezési, teljesítményvizsgá-

lati és tenyésztértékbecslési rendszerek alapjainak lerakására, a teljesítményvizsgáló állomások sorának megépítésére, mindezekre és a kiképzett szakembergárdára a rendszerváltás után az átalakult szervezeti rendszer is támaszkodhatott.

Az 1989-90. években lezajlott politikai, társadalmi és gazdasági rendszerváltás nem hagyta, nem hagyhatta érintetlenül az állattenyésztés szakterületének szabályozását sem. Az állam közvetlen irányításának háttérbeszorulása miatt egy átfogó törvényi szabályozásra volt szükség. Ezt felismerve 1993-ban – az egyik első agrártárgyú ágazati törvényként – az Országgyűlés megalkotta az állattenyésztésről szóló 1993. évi CXIV. törvényt, mely 1994. március 29-én lépett hatályba. A törvény végrehajtási rendeletei az 1994. évben sorra jelentek meg.

Az új törvény már megalkotásakor figyelembe vette – az Európai Unió jogelődjének számító – Európai Gazdasági Közösség állattenyésztésre vonatkozó szabályozását, valamint a második világháború előtti Magyarország állattenyésztési szabályozási hagyományait.

Ezzel megteremtődött a hazai állattenyésztés jogi szabályozásának új alapokra helyezése, és az állattenyésztésben egy új korszak kezdődött.

A JELEN

Az állattenyésztésről szóló 1993. évi CXIV. törvény

A törvény az állattenyésztés szervezését három pillérre helyezte. Ebből kettő állami (minisztérium, tenyésztési hatóság) egy pedig civil vagy gazdasági (tenyésztőszervezetek).

A törvény megteremtette a lehetőséget a tenyésztési tevékenység társadalmasítására, sőt azt kifejezetten előírta. Ezzel az állam az állattenyésztési tevékenységek jelentős részéből tulajdonképpen kivonult, helyét a sorozatban megalakult tenyésztőszervezetek vették át. Az állam a tenyésztőszervezeteknek – a második világháború előtti időszakhoz hasonlóan – támogatást biztosított a feladatuk ellátásához az állattenyésztési alap segítségével.

Az elmúlt 20 évben a törvény többször módosult, a három pillér közti hangsúlyok eltolódtak, azonban az alapkoncepció megmaradt a mai napig, mely alapvetően jól szolgálja az állattenyésztés érdekeit.

A minisztérium (agrárpolitikáért felelős miniszter) fő feladata jelenleg a jogalkotás, a tenyésztési hatóság szakmai felügyelete, illetve a nemzetközi kormányközi szervezetekben történő képviselői ellátása.

A tenyésztési hatóság fő feladata a tenyésztőszervezetek elismerésével kapcsolatos ügyek intézése, azok és az állattenyésztésben résztvevő minden szereplő tevékenységének ellenőrzése, teljesítményvizsgálatok végzése, végeztetése, az állattenyésztési adatbázis létrehozása és működtetése.

A legnagyobb feladat a civilszervezeti vagy gazdálkodó szervezeti formában működő tenyésztőszervezetekre hárul. E szervezetek alapvető feladata az általuk (tagjaik által) tenyésztett állatfajta tenyésztési programjának megalkotása és végrehajtása, a fajta törzskönyvezése. Megjegyzendő még, hogy a tenyésztő egyesületek szövetségbe tömörülnek (Magyar Állattenyésztők Szövetsége), melynek a tenyészállat kiállítások szervezésében, valamint az érdekképviselői feladatok ellátásában ad feladatot a törvény.

A törvény külön foglalkozik a tenyészállat és szaporítóanyag használatával, a teljesítményvizsgálattal, tenyésztértékbecsléssel, a jelöléssel, a tenyésztési adatok

gyűjtésével, értékelésével és közzétételével, az apaállat-ellátás rendjével, a védett őshonos állatfajtákkal, veszélyeztetett fajtákkal, a tenyésztőszervezetek elismerésének rendjével, az állattenyésztéshez kapcsolódó engedélyköteles tevékenységekkel, illetve a szabályok megszegőivel szemben foganatosítható szankciók rendszerével is.

A törvény hatálybalépése óta eltelt 20 évben több mint 100 elismert tenyésztőszervezet alakult meg, mely több mint 200 hazai és nemzetközi állatfajta tenyésztését, törzskönyvezését végzi¹. Ezzel elmondható, hogy hazánkban a világ számosjelentősebb állatfajtája megtalálható, és azok állami kontroll mellett végzett tenyésztése megoldott.

Az állam szerepe a tenyésztésszervezésben jelenleg

A korábban felvázoltak szerint az állam jelenleg alapvetően a jogalkotási és hatósági oldalon jelentkező feladatok ellátásáért felelős.

A tényleges tenyésztési munka – mint például a törzskönyvezés a tenyésztési hatóság általi kontroll mellett a tenyésztőszervezetek feladata, melyhez az állam nemzeti támogatási forrásból anyagilag is hozzájárul.

A termelésből kikerülő fajták megőrzése, az általános biológiai sokféleség megőrzési kötelezettségéből eredően az állam feladata és felelőssége (lásd: Biológiai Sokféleség Egyezmény), azonban e feladatát nem közvetlenül, hanem közvetetten látja el, a tenyésztőszervezeteken keresztül. A genetikai erőforrások védelme terén az államnak különös felelőssége van az ún. védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták hosszú távú, konzerváló jellegű megőrzésében (statikus génmegőrzés), mert ezek az erőforrások meg nem újulóak, azok eltűnése vagy sérülése irreverzibilis.

Az állam a hatósági rendszerén keresztül hatósági laboratóriumot is működtet, mely – térítés ellenében – elvégzi a szükséges származásellenőrzéseket.

Az Európai Unió állattenyésztési szabályozása

Az Európai Unió, illetve annak jogelődje, az Európai Gazdasági Közösség már az 1970-es évek óta szabályoz bizonyos állattenyésztési szakkérdéseket. Ki kell emelni azonban, hogy a szabályozás szemlélete és célja merőben más, mint a hazai, illetve a más tagállamok nemzeti szabályozása.

Az EU szabályozása jelenleg kizárólag egyes közösségi alapelvek (árak és szolgáltatások szabad áramlása) biztosítását szolgálja, azonban például a genetikai erőforrások megőrzésével, vagy az élelmezésbiztonsággal nem foglalkozik. Ez a szemlélet abban is megmutatkozik például, hogy az állattenyésztési kérdésekkel nem a Bizottság Mezőgazdasági Főigazgatósága, hanem az Egészségügyi és Fogyasztóvédelmi Főigazgatósága foglalkozik.

Tehát az EU állattenyésztési szabályozásának jelenleg nem szándéka az EU Közös Agrárpolitikája öt alapcéljának megvalósítása, csak az, hogy a tenyészállat és szaporítóanyag kereskedelem zökkenőmentesen történhessen a közösségben, a tagállamok az egymás tenyészállatait kölcsönösen elfogadják, azokat tenyészállatként használhassák.

Az EU megújuló Közös Agrárpolitikája azonban már célként fogalmazza meg a mezőgazdasági termelés biológiai alapjai sokszínűségének védelmét is. A két

¹ Ebtenyésztő szervezetek és ebfajták nélkül.

szemlélet (szabad piac és genetikai erőforrások védelme) a gyakorlat során sokszor ellentmondásba kerül, mely ellentmondás feloldása az EU jogalkotásának egyik jövőbeli feladata kell, hogy legyen.

A jelenlegi EU szabályozás formája irányelvek és bizottsági határozatok, melyeket a tagállamoknak a saját jogrendjébe be kell ültetni, azaz azok közvetlenül nem hatályosulnak.

A közösségi szabályozás részletszabályokat jelenleg csak a szarvasmarha, bivaly, ló, szamár, juh, kecske és a sertés fajok tenyésztésével kapcsolatban tartalmaz. Ettől függetlenül az általános alapelveket az egyéb állatfajok esetében is biztosítani kell a tagállamoknak (pl.: baromfifélék, hal, méh, prémésállat, stb.).

A JÖVŐ

Az állattenyésztési törvény első 20 éve bebizonyította azt, hogy a hazai tenyésztésszervezési rendszer működőképes, azonban ez nem jelenti azt, hogy nincs szükség a megújulásra, fejlesztésre, és előbb-utóbb egy teljesen új tenyésztésszervezéssel és az állatgenetikai erőforrások megőrzésével foglalkozó törvény megalkotására. A hagyományainkat és a szakma számára kiforrott előírásokat azonban az új törvénynek is tovább kell vinnie, és alapvetően azt a célt kell szolgálnia, amit eleink több mint 100 éve is célként tűztek ki, a minőségi tenyészállat-előállítás.

Magyarország 2004. május 1-től az Európai Unió teljes jogú tagja. Ez alapvetően meghatározza tenyésztésszervezésünk jövőjét. Jelenleg zajlik az EU-ban a közösségi állattenyésztési jog felülvizsgálata, mely több sarkalatos kérdést feszeget, mint például a tenyésztőszervezetek határon átnyúló tevékenysége. A tárgyalások jelenleg zajlanak, és az már most látszik, hogy a különböző állattenyésztési hagyományokkal, kultúrával rendelkező tagállamok érdekeltsége jelentősen eltér egymástól, valamint az EU „kormányát” jelentő Bizottságtól is. A tárgyalások vége még messze van, a joganyag végleges formája még nem körvonalazódik.

A hazai tenyésztésszervezési rendszernek tehát egyrészt jogszabályi oldalról meg kell felelni az EU jogrendjének, másrészt pedig válaszokat kell adni az állattenyésztésre is jellemző globalizáció adta kihívásokra.

Több állatfajta esetében elmondható, hogy azokat nemzetközi tőkeerős cégek uralják, a fajtaival dolgozó állattenyésztőknek, állattartóknak nem sok döntési lehetőséget adva a fajta alakításában. Természetesen e cégek professzionális szakembergárdát alkalmaznak világszerte a fajta genetikai előrehaladásának segítésére, mely egy óriási versenyelőny.

Szintén világjelenség, hogy a Föld növekvő lakosságának egyre nagyobb szüksége van állati fehérjére, mely igényt a jelenlegi termelési színvonalon, a tömegek számára elfogadható áron kielégíteni nem lehetséges. Ehhez új technológiákra és az új technológiákba beintegrálható új vagy megújított állatfajtákra van szükség.

Mindenképp elgondolkodtató az a tény, hogy az emberiség legalább 12 000 éve végzi folyamatosan a különböző állatfajok háziasítását, hasznosítását. A hasznosított (tenyésztésbe vont) fajok száma azonban elenyésző a teljes biodiverzitás szempontjából. A jelenleg ismert mintegy 9000 madár- és 4000 emlősfajból a mezőgazdasági jelentőséggel rendelkezők száma kevesebb, mint 30, a világ összes állati termék-előállításának 90%-a pedig mindössze 14 faj tenyésztéséből, tartásából származik.

A háziasított állatfajok fajon belüli genetikai sokféleségét a közelmúltig igen hatékonyan hasznosítottuk. Évszázadok alatt a tenyésztők és állattartók számtalan változatot hoztak létre, melynek eredményeként a mezőgazdasági állatfajták száma

ma 4500-5000-re tehető. A mezőgazdasági szempontból legfontosabb 14 állatfaj közül 9 (szarvasmarha, ló, szamár, sertés, juh, bivaly, kecske, tyúk és kacsa) adja a fenti fajtaszám túlnyomó többségét (4000 fajtát).

A Föld klímaváltozása az emberiség történetében, az élelmiszertermelés tekintetében is új problémákat vet fel. A megváltozott környezeti körülményekhez alkalmazkodó fajták megléte, megőrzése alapvető fontosságú. A tenyésztésszervezési szabályozásnak tehát a jövőben sokkal hangsúlyosabban kell a genetikai erőforrások védelmét is képviselnie.

A genetikai erőforrások védelmének intézményi rendszerének megteremtése, valamint a fajták változásának megfigyelésére, és szükség szerinti gyors és hatékony beavatkozásának előkészítésére szolgáló ún. „korai figyelmeztető és válaszadó rendszer” felállítása és üzemeltetése az állam egyik jövőbeni feladata. E tekintetben az állam egyfajta közszolgáltatást nyújt a lakosság irányába is, hiszen az ország értékei megőrizi.

Külön ki kell emelni a Biológiai Sokféleség Egyezményhez kapcsolódó, a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésről, valamint a hasznosításukból származó hasznok igazságos és méltányos megosztásáról szóló Nagojai Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2014. évi VIII. törvényt, mely a címében szereplő dokumentumot a hazai jogrendben beemelte. A jegyzőkönyv maga 2014. október 12-én lép hatályba. Ez az állatgenetikai erőforrásokat is érinti.

Az állattenyésztés – más tudományágakhoz hasonlóan – rohamos léptekben fejlődik, újabb és újabb technológiák kerülnek kifejlesztésre, melyek aszerekciót meggyorsítják, a tenyészállat-előállítását jövedelmezőbbé teszik. A tenyésztett állatfajok géntérképei sorra készülnek el. A genomszelekció egyre több állatfaj tenyésztése során már nem a tudományos-fantasztikus elképzelések kategóriájába tartozik, hanem a széles körben alkalmazott tenyésztési módszerré vált, válik.

A klónozás – ami az EU-ban közfogyasztási célra még nem engedélyezett szaporítási eljárás – szintén nagy léptekkel fejlődött az elmúlt 5-10 évben. Ma még sok problémát vet fel, azonban a módszer létezik, a kivitelezése egyre olcsóbb és az EU-n kívül széles körben hozzáférhető.

A jelenlegi hatályos szabályozás a fentebb említett, megváltozott prioritású viszonyrendszerben sokszor nem vagy nehezen értelmezhető. A fentiekből is kitűnik, hogy a megújuló, tenyésztésszervezéssel kapcsolatos jogszabályoknak mi mindenre kell figyelemmel lennie, és a „klasszikus” tenyésztésszervezési szabályokon kívül lefektetésre kell, hogy kerüljenek egyéb részletszabályok is.

Az állam felelősségbizonyos területeken – főleg a génmegőrzési, hatósági ellenőrzési feladatok – várhatóan nőni fog. A tenyésztőszervezetek szintén egy összetettebb, bonyolultabb szakjogszabályi rendszerben kell, hogy a tevékenységüket végezzék.

Az állam alapvetően a jogszabályi háttér, a szakterületet érintő jogbiztonság megteremtésével, az ellenőrző funkciójának erősítésével tud megfelelni a jövő kihívásainak. Ez azt is jelenti ugyanakkor, hogy ha bármilyen, a közösségi érdekeket sértő negatív jelenség tapasztalható a tenyésztésszervezésben, akkor az állam képes hatékonyan és gyorsan közbeavatkozni, megelőzve a visszafordíthatatlan folyamatokat (pl.: genetikai erőforrások leromlása, eltűnése).

Az aktív szerep a tenyésztőszervezeteké és azon vállalkozásoké, melyek az állattenyésztés tevékenységét segítik. Az új innovatív technikák, technológiák fejlesztése, alkalmazása az ő feladatuk, az állam leginkább a jogi környezet megteremtésében tudja e folyamatokat segíteni.

Megkerülhetetlen kérdés a tenyésztésszervezéssel kapcsolatos költségek viselése. Ez alapvetően a fajtákat használó állattenyésztők és az állam között oszlik meg.

Az állam – az EU jogszabályi feltételeit figyelembe véve – nemzeti támogatást működtet a tenyésztésszervezési feladatok támogatására. E költségvetési forrásból a törzskönyvezésre, teljesítményvizsgálatra és a tenyészérték-becslésre lehet támogatást kapni. E támogatást a jövőben is fenn kívánja tartani az agrárkormányzat.

Vannak azonban egyéb állattenyésztést érintő támogatások, mint a különböző állatjóléti, gyógyszer, hulla megsemmisítési és beruházási támogatások, bizonyos agrár-környezetvédelmi támogatások, vagy a kérődző szektor külön támogatásai, amelyek közvetve járulnak hozzá a tenyésztéshez.

Az állatgenetikai erőforrások megőrzésére, ezen belül a védett őshonos és veszélyeztetett állatfajták támogatására EU társfinanszírozott támogatási formák állnak rendelkezésre, melyekre a tenyésztésben érdekeltek a jövőben is számíthatnak.

A leírtakból kitűnik, hogy a tenyésztésszervezés egy egyre komplexebb jogi környezetben működik, melynek megfelelő válaszokat kell adnia az új kor követelményeire, kihívásaira, hogy a tenyészállat-előállításunk megfelelő színvonalú maradjon.

MELLÉKLET

HATÁLYOS HAZAI ÁLLATTENYÉSZTÉSI JOGSZABÁLYOK

1940. évi XXIX. törvénycikk a szarvasmarhák törzskönyvelésének egységessé tétele tárgyában
Rómában 1936. évi október hó 14. napján kelt nemzetközi egyezmény becikkelyezéséről
1993. évi CXIV. törvény az állattenyésztésről
- 32/1994. (VI. 28.) FM rendelet a tenyészállatok teljesítményvizsgálatáról és tenyészértékbecsléséről szóló
- 35/1994. (VI. 28.) FM rendelet az állami tulajdonú apaállat és szaporítóanyag-ellátás módjáról, feltételeiről, valamint költség hozzájárulásáról
- 38/1994. (VI. 28.) FM rendelet az állattenyésztésről szóló törvény hatálya alá tartozó kisállatfajok körének meghatározásáról
- 39/1994. (VI. 28.) FM rendelet a mesterséges termékenyítésről, az embrióátültetésről, az állati szaporítóanyagok előállításáról, felkínálásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról
- 99/2002 (XI. 5.) FVM rendelet a szarvasmarha-fajok egyedeinek jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről
- 116/2003 (XI. 18.) FVM rendelet a sertések jelöléséről, valamint Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről
- 54/2004. (IV. 24.) FVM rendelet az egyes élő állatok és termékek Európai Unió belüli kereskedelmével kapcsolatos állategészségügyi és állattenyésztési ellenőrzésekről
- 129/2004. (VIII. 25.) FVM rendelet a tenyészállat, illetve szaporítóanyag behozatalának és kivitelének szakmai előírásairól
- 123/2005. (XII. 27.) FVM rendelet a tenyésztő szervezeti és fajtaelismerés rendjéről
- 4/2007. (I. 18.) FVM-KvVM együttes rendelet a védett őshonos mezőgazdasági állatfajták és a veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták körének megállapításáról
- 49/2007. (VI. 26.) FVM rendelet az egyes mezőgazdasági állatfajok spermátáról központjainak létesítéséről és üzemeltetésüknek rendjéről
- 119/2007. (X. 18.) FVM rendelet a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről
- 120/2007. (X. 18.) FVM rendelet a Baromfi Információs Rendszer létrehozásáról és működtetésének rendjéről

- 121/2007. (X. 18.) FVM rendelet a baromfikeltető állomások üzemeltetésének engedélyezéséről és működésüknek rendjéről
- 93/2008. (VII. 24.) FVM rendelet a védett őshonos állatfajták genetikai fenntartásáról és támogatásuk rendjéről
- 182/2009. (XII. 30.) FVM rendelet a juh- és kecskefélék egyedeinek Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszeréről
- 67/2010. (V. 12.) FM rendelet a méhanyanevelő telep üzemeltetésének engedélyezéséről, valamint a méhanya és szaporítóanyag előállításáról, felhasználásáról
- 34/2011. (IV. 28.) VM rendelet a halkeltető állomások üzemeltetéséről, valamint a tenyészhalk és hal szaporítóanyag felajánlásáról, értékesítéséről
- 63/2012. (VII. 2.) VM rendelet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól
- 68/2012. (VII. 13.) VM rendelet az állattenyésztési bírság befizetésének rendjéről
- 110/2013. (IV. 9.) Korm. rendelet a lófélék egyedeinek azonosításáról
- 98/2013. (X. 24.) VM rendelet a fajtatiszta ebek tenyésztési szabályairól

EGYÉB, TENYÉSZTÉS-SZERVEZÉST ÉRINTŐ HATÁLYOS JOGSZABÁLYOK

- 20/1991 (XI. 15.) FM-PM együttes rendelet a lóversenyzés szabályairól
1995. évi LXXXI. törvény a Biológiai Sokféleség Egyezmény kihirdetéséről
- 152/2007. (XII. 22.) FVM rendelet a Magyar Méhészeti Nemzeti Program alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól
- 153/2007. (XII. 22.) FVM rendelet a Magyar Méhészeti Nemzeti Program alapján 2007/2008. évi végrehajtási időszakban nyújtott méhészeti támogatások igénybevételének részletes szabályairól
- 27/2009. (III. 18.) FVM rendelet a tenyésztésszervezési feladatok támogatása igénybevételének részletes feltételeiről
- 38/2010. (IV. 15.) FVM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a védett őshonos és a veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának tenyésztésben történő megőrzésére nyújtandó támogatások részletes feltételeiről
- 328/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet a fővárosi és megyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szerveinek kijelöléséről
- 22/2012. (II. 29.) Korm. rendelet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról
- 17/2012. (II. 29.) VM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a genetikai erőforrások megőrzése intézkedés keretében a védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták megőrzéséhez nyújtandó támogatások igénybevételének részletes feltételeiről
2014. évi VIII. törvény a Biológiai Sokféleség Egyezményhez kapcsolódó, a genetikai erőforrásokhoz való hozzáférésről, valamint a hasznosításukból származó hasznok igazságos és méltányos megosztásáról szóló Nagojai Jegyzőkönyv kihirdetéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ HATÁLYOS ÁLLATTENYÉSZTÉSI JOGSZABÁLYAI

- A TANÁCS 2009/157/EK IRÁNYELVE a szarvasmarhafélék fajtatiszta tenyészállatairól
- A BIZOTTSÁG (84/247/EGK) HATÁROZATA a szarvasmarhafélék fajtatiszta tenyészállatainak törzskönyveit vezető vagy létrehozó tenyésztőegyesületek és szövetségek elismerésére vonatkozó szempontok megállapításáról

- A BIZOTTSÁG (84/419/EGK) HATÁROZATA a szarvasmarhák törzskönyvezésére vonatkozó feltételek megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (2005/379/EK) HATÁROZATA a szarvasmarhafélék fajtatiszta tenyészállatairól, azok spermájáról, petesejtjeiről és embrióiról kiállított származási bizonyítványról és az abban feltüntetendő adatokról
- A BIZOTTSÁG (2006/427/EK) HATÁROZATA a szarvasmarhafélék fajtatiszta tenyészállatai esetében használt teljesítményvizsgálati módszerek, valamint a tenyészmarhák genetikai értékelési módszereinek megállapításáról
- A TANÁCS (96/463/EK) HATÁROZATA a szarvasmarhafélék fajtatiszta tenyészállataira vonatkozó vizsgálati módszerek és eredmények értékelésének egységesítéséért felelős referencia-testület kijelöléséről
- A TANÁCS (87/328/EGK) IRÁNYELVE a szarvasmarhafélék fajtatiszta tenyészállatainak tenyésztés céljára történő engedélyezéséről
- A TANÁCS (88/661/EGK) IRÁNYELVE a tenyészsertésekre alkalmazandó állattenyésztés-technológiai előírásokról
- BIZOTTSÁG (89/501/EGK) HATÁROZATA a fajtatiszta tenyészsertések törzskönyveit alapító vagy vezető tenyésztői szövetségek és szervezetek elismerésére és felügyeletére vonatkozó feltételek megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (89/504/EGK) HATÁROZATA a hibrid tenyészsertések törzskönyveit alapító vagy vezető tenyésztői szövetségek, szervezetek, valamint magánvállalkozások elismerésére és felügyeletére vonatkozó feltételek megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (89/502/EGK) HATÁROZATA a fajtatiszta tenyészsertések törzskönyvezésére vonatkozó követelmények megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (89/505/EGK) HATÁROZATA a hibrid tenyészsertések törzskönyvezésére vonatkozó feltételek megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (89/503/EGK) HATÁROZAT a fajtatiszta tenyészsertések, spermájuk, petesejtjeik és embrióik bizonyítványának megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (89/506/EGK) HATÁROZATA a hibrid tenyészsertések, spermájuk, petesejtjeik és embrióik bizonyítványának megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (89/507/EGK) HATÁROZATA a fajtatiszta és hibrid tenyészsertések teljesítményének figyelemmel kísérésére és genetikai értékének becslésére szolgáló módszerek megállapításáról
- A TANÁCS (90/118/EGK) IRÁNYELVE a fajtatiszta tenyészsertések tenyésztésének jóváhagyásáról
- A TANÁCS (90/119/EGK) IRÁNYELVE a tenyésztési célú hibrid tenyészsertésekről
- A TANÁCS (89/361/EGK) IRÁNYELVE a fajtatiszta tenyészjuhokról és tenyészkecskékről
- A BIZOTTSÁG (90/254/EGK) HATÁROZATA a fajtatiszta tenyészjuhok és tenyészkecskék tenyésztési főkönyveit létrehozó vagy vezető tenyésztői szervezetekre és szövetségekre vonatkozó alkalmassági szempontok megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (90/255/EGK) HATÁROZATA a fajtatiszta tenyészjuhok és tenyészkecskék tenyésztési főkönyvbe történő bejegyzésére irányadó szempontok megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (90/258/EGK) HATÁROZATA fajtatiszta tenyészjuhok és tenyészkecskék, azok spermája, petesejtjei és embrióik tenyésztéstechnikai bizonyítványainak megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (90/256/EGK) HATÁROZATA a fajtatiszta tenyészjuhok és tenyészkecskék teljesítményének folyamatos ellenőrzésére és genetikai értékének becslésére alkalmazott módszerek megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (90/257/EGK) HATÁROZATA a fajtatiszta tenyészjuhok és tenyészkecskék tenyésztésének jóváhagyására, valamint spermájuk, petesejtjeik és embrióik felhasználására vonatkozó kritériumok megállapításáról
- A TANÁCS (90/427/EGK) IRÁNYELVE a lófélék Közösségen belüli kereskedelmét szabályozó tenyésztéstechnikai és származástani feltételekről

- A BIZOTTSÁG (92/353/EGK) HATÁROZATA a törzskönyvezett lófélékről méneskönyvet vezető vagy kiadó tenyésztő egyesületek és szövetségek jóváhagyására vagy elismerésére vonatkozó kritériumok megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (92/354/EGK) HATÁROZATA a törzskönyvezett lófélék méneskönyveit vezető vagy alapító szervezetek és szövetségek koordinációját biztosító bizonyos szabályok megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (96/78/EK) HATÁROZATA a lófélék tenyésztési célú méneskönyvi bejegyzésének és nyilvántartásának előírásairól
- A BIZOTTSÁG 504/2008/EK RENDELETE a 90/426/EGK és a 90/427/EGK tanácsi irányelvnek a lófélék azonosítási módszereinek tekintetében történő végrehajtásáról
- A BIZOTTSÁG (96/79/EK) HATÁROZATA a törzskönyvezett lófélék spermája, petesejtjei és embriói tenyésztéstechnikai bizonyítványának megállapításáról
- A TANÁCS (90/428/EGK) IRÁNYELVE a versenyeztetésre szánt lovak kereskedelméről, valamint a versenyen való részvétel feltételének megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (92/216/EGK) HATÁROZATA a lóféléknek a 90/428/EGK tanácsi irányelv 4. cikke (2) bekezdésében említett versenyekre vonatkozó adatgyűjtésről
- A BIZOTTSÁG (2009/712/EK) HATÁROZATA a 2008/73/EK tanácsi irányelvnek a tagállamok által a közösségi állat-egészségügyi és tenyésztéstechnikai jogszabályoknak megfelelően engedélyezett létesítmények és laboratóriumok jegyzékeit tartalmazó, internetalapú információs oldalak tekintetében történő végrehajtásáról
- A TANÁCS (91/174/EGK) IRÁNYELVE a fajtatiszta állatok forgalmazására vonatkozó tenyésztéstechnikai és származási követelmények megállapításáról, valamint a 77/504/EGK és 90/425/EGK irányelv módosításáról
- A TANÁCS (77/505/EGK) HATÁROZATA az Állattenyésztés-technikai Állandó Bizottság létrehozásáról
- A TANÁCS 870/2004/EK RENDELETE a mezőgazdasági genetikai erőforrások megőrzésére, jellemzésére, begyűjtésére és hasznosítására irányuló közösségi program létrehozásáról és az 1467/94/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
- A TANÁCS (89/608/EGK) IRÁNYELVE az állat-egészségügyi és állattenyésztés-technikai jogszabályok megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében a tagállamok közigazgatási hatóságai közötti kölcsönös segítségnyújtásról, valamint az utóbbiak és a Bizottság együttműködéséről
- A TANÁCS 94/28/EK IRÁNYELVE a harmadik országokból származó állatok, azok spermája, petesejtjei és embriói behozatalára alkalmazandó tenyésztéstechnikai és származástani feltételekre vonatkozó elvek megállapításáról és a szarvasmarhafélék fajtatiszta tenyészállatairól szóló 77/504/EGK irányelv módosításáról
- A BIZOTTSÁG (96/509/EK) HATÁROZATA bizonyos állatok spermájának behozatalához szükséges származási és tenyésztéstechnikai követelmények megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (96/510/EK) HATÁROZATA a tenyészállatok, valamint azok spermája, petesejtjei és embriói behozatalához szükséges származási és tenyésztéstechnikai bizonyítvány megállapításáról
- A BIZOTTSÁG (2006/139/EK) HATÁROZATA az egyes állatok vonatkozásában törzskönyv vagy tenyésztési főkönyv vezetésére jogosult harmadik országbeli hatóságok jegyzéke tekintetében a 94/28/EK tanácsi irányelv végrehajtásáról

Érkezett: 2014. október

Szerzők címe: Feldman Zs. – Szobolevszki T.
Földművelésügyi Minisztérium
Budapest, Kossuth Lajos tér 11.

Authors' address: Ministry of Agriculture
Budapest, Kossuth Lajos tér 11.